

Seveda smo končno tudi mali neugnančki omagali in polegli po klopeh ali pa tudi kar po tleh.

Jej, kako živo se spominjam, kako je nekoč brat Srečko legel na klop in se odel z maternim krilom. Kmalu je zaspal. V spanju se je skušal preobrniti in — štrbunk — že je telebnil na tla. Pri tem je potegnil za seboj tudi materino krilo, ki je pri padcu kakor ogromna perutnica zafrfotala po zraku.

Vsi, ki smo še bedeli, smo bušili v glasen krohot, zlasti še, ko smo gledali s kakšnim obrazom se je Srečko dvignil s tal in otipaval svoje boleče ude. Da se vam izpovem odkrito: Srečkotu smo malce privoščili. Bil je namreč od nas drugih precej starejši, pa nas je včasih obdaroval z marsikatero nezasluženo ampak krepko »bunko.« Tisti večer se mu je pa povrnilo.

Tako, moji mladi prijateljčki, smo obhajali mi naš sveti večer. Vi ga boste nekoliko drugače, seveda. No, najsi ga slavite že tako ali tako, jaz vam vsem prav iz srca voščim vesel in srečen božič! Pozdravljeni!

KAJ JE POVEDAL BOTER MATJAŽ

OSKAR HUDALES

3. Sveto mesto Kairuan.

V petek sem ga pri verouku pošteno polomil. Gospod katehet mi je velel, naj mu naštejemo sveta mesta. Ker nisem znal, sem molčal ko grob. Zato se je gospod hotel prepričati, kako trdno so vsajena v glavi moja ušesa. Zaradi sramu in bolečine sem se cmeril še na potu iz šole. Čebulov pa, ki je tisti dan slučajno nekaj znal, me je še dražil. Na moč sem bil jezen. Boter Matjaž je to opazil s svojega vrta.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal. »Sem pojdita in povejta!«

Franceta seveda ni bilo treba dvakrat prositi. S škodoželjnim nasmehom je povedal vse, še pik in vejic ni pozabil.

»Nič zato!« me je tolažil boter. »Svetih mest je na svetu mnogo, seveda ne samo krščanskih. Za enega, ki je sveto mesto mohamedancev, stavim, da tudi gospod katehet ne ve.«

»Mislite, da ne?« sem vprašal ves srečen.

A boter Matjaž ni ničesar odgovoril. Prinesel je velik zemljevid, ga odprl in pokazal na neko točko na vzhodnem koncu gorovja Atlas v severni Afriki.

»Kairuan,« sva brala hkratu s Francetom.

»Da, Kairuan,« je odvrnil boter. »Kje leži, sta videla. Pokrajina je tam pusta in peščena. Kamor pogleda oko, je sam bel pesek. In iz tega peska

se dviguje ravno tako belo mesto Kairuan, najstarejša mohamedanska naselbina in najsvetejši kraj v Afriki. Ne iz zelene oaze, temveč naravnost iz puščave zrastejo popotniku prizmaste in kockaste oblike hiš pred očmi. Sredi mesta se kopičijo kupole svetišča, Sidi Okbajeve mošeje, obkrožene od trdnih brambnih zidov. Mohamed, ustanovitelj muslimanske vere, je umrl leta 632., a že 39 let pozneje, leta 671. je pobožni Sidi Okba postavil temeljni kamen za to mošejo. Njena starost nič ne moti njene lepote. Ravno nasprotno: ko stopiš v mošejo, onemiš od začudenja.

Na dvorišču te preseneti njegova razsežnost, stebrišče in četverokotni minaret, štirideset metrov visok. Na zapadni strani dvorišča stopiš v molilnico. Tudi tam je cel gozd stebrov, ki dele dvorano v ozke hodnike, in niti dva stebra si nista enaka. Vsak je narejen v drugačnem slogu. Veliki, grozdnati lestenci vise s stropa srednje ladje. V stranski kapeli vidiš najlepše srednjeveške okraske iz zlata, take, kakor jih kulturna zgodovina le malo pozna. Po desetih stopnicah se je mogoče povzpeti na prižnico, narejeno iz sikorinega lesa. Kar poleg so vrata iz palmovega lesa, na njih pa je vrezano ime ustanovitelja mošeje: Sidi Okba Ben Nafis. Kairuan je eno izmed štirih vrat v paradiž. Tri so v Aziji: Meka, Medina in Jeruzalem. Toda v Kairuanu je težko priti skozi ta vrata. Blizu prižnice stojita namreč dva porfirasta stebra. Le majhen presledek je med njima. Pobožni mohamedanci namreč pravijo, da vernik, ki se splazi skozi to odprtino, gotovo pride v nebesa. Za debeluhe je to kaj stroga sodbá, le suhcem se posreči priti skozi. Po tem naziranju torej ne bo noben debeluh videl Alahovega obličja. Zunaj mestnih zidov stoji sredi peščenih gričev druga mošeja. Pod njeno kupolo je pokopan Abu Zemaá, Mohamedov prijatelj in — brivec. Več kot tisoč let že hodijo pobožni romarji v Kairuan. Pred petdesetimi leti ni smel noben nevernik stopiti na njegove ulice. Šele leta 1881. so si Francozi priborili to pravico. Odslej smejo tudi drugoverci, razen židov, obiskati kraj, kjer je pokopan za Mohamedovo vero zaslužen mož: Sidi Akba Ben Nafis. Kljub temu je belec v Kairuanu le redek gost, ker le malokdo ve zanj. »

»Tudi gospod katehet ne,« sem rekel Francetu, ko sva šla od botra.

»Gotovo ne,« mi je potrdil.

Zadovoljen sem se vrnil domov.

